

Regionstyrelsen

Svar på revisionsrapport – Granskning av den politiska beslutsprocessen

Ordförandes förslag till beslut

Regionstyrelsen godkänner svar på revisionsrapport Granskning av den politiska beslutsprocessen samt överlämnar svaret till Regionfullmäktige.

Sammanfattning

Regionfullmäktiges förtroendevalda revisorer har överlämnat rapporten Granskning av den politiska beslutsprocessen till Regionstyrelsen.

Revisionens sammanfattande revisionella bedömning är att regionstyrelsen i allt väsentligt säkerställt en ändamålsenlig ärendeberedningsprocess, inte helt säkerställt en tillräcklig kontroll av att fattade beslut verkställs samt inte helt säkerställt att beslutsfattandet i samband med Covid-19 pandemin skett på ett ändamålsenligt sätt.

Regionstyrelsen delar revisionens bedömning att det finns en ändamålsenlig ärendeberedningsprocess och att det kan finnas behov av att förbättra uppföljning av politisk fattade beslut.

Regionstyrelsen delar inte revisionens bedömning att regionstyrelsen inte säkerställt att beslutsfattande i samband med Covid-19 skett på ett ändamålsenligt sätt.

Rekommendationer och svar

Nedan besvarar regionstyrelsen revisionens rekommendationer var och en för sig.

Rekommendation ”Kompletera processbeskrivning”

Revisionen rekommenderar regionstyrelsen att överväga att komplettera processbeskrivningen ”Rättssäker ärendehantering” med skriftliga tillämpningsanvisningar i syfte att minska sårbarheten.

Regionstyrelsens svar

Regiondirektören har fastställt riktlinje för processtyrning inom Region Kronoberg. Av riktlinjen framgår att det är en grundregel att en processkarta ska tas fram som beskriver vad som görs i processen. Kartan är ett verktyg för att driva ett systematiskt förbättringsarbete för ökad kvalitet i respektive process. Till aktiviteterna i processkartan för ”Rättssäker ärendehantering” finns styrande dokument kopplade såsom reglemente, arbetsordningar, delegationsordningar m.m. vilka är dokument som är fastställda av den politiska organisationen, men även av förvaltningen fastställda styrande dokument såsom administrativa riktlinjer och rutiner kopplade till ärendehantering.

Regionstyrelsen anser att processkartan med angivna aktiviteter, roller och kopplade system är ett betydligt mer pedagogiskt sätt att beskriva processen än ett

fullödigt dokument på många sidor, vilket tidigare fanns, men kan överväga revisionens rekommendation att komplettera med en sådan.

Rekommendation "Uppföljning av verkställighet"

Revisionen rekommenderar regionstyrelsen att föra in verkställighet av regionstyrelsens och regionfullmäktiges ärenden som ett kontrollområde i kommande års internkontrollplan.

Regionstyrelsens svar

Regionstyrelsen kommer att beakta revisionens rekommendation inför beredning av internkontrollplan 2022. Åtgärd vidtas under kvartal 4 2021.

Rekommendation "Riktlinjer och rutiner för uppföljning och kontroll"

Revisionen rekommenderar att regionstyrelsen upprättar riktlinjer och rutiner för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv uppföljning och kontroll av att verkställighet sker i enlighet med fattade beslut.

Regionstyrelsens svar

Inom regionstyrelsen finns en rutin inom ramen för ärendehanteringsprocessen om att dokumentera de beslut som ska följas upp i regionstyrelsen. Dock saknas en återrapportering av ren verkställighet av beslut och regionstyrelsen tar revisionens rekommendation i beaktande av hur en sådan återrapportering kan se ut, utan att bli en alltför tyngande del på regionstyrelsens sammanträden. Regionstyrelsen kommer inte ta fram en särskild riktlinje eller rutin för hur detta ska gå till. Om datum för uppföljning tydligt framgår av regionstyrelsens beslut används det befintliga ärendehanteringssystemet för denna rutin, innebärande att ärendet mötessätts för uppföljning vid det sammanträde som styrelsen beslutar om.

Rekommendation "Former för återrapportering och verkställighet"

Revisionen rekommenderar regionstyrelsen att skriva in former för återrapportering och verkställighet i besluten för att säkerställa att det sker.

Regionstyrelsens svar

I de fall regionstyrelsen har fattat beslut om uppföljning av beslut framgår detta av protokoll och noteras i ärendehanteringssystemet för det aktuella sammanträdet framöver då ärendet ska följas upp (se rutin ovan). Regionstyrelsen tar revisionens rekommendation i beaktande och avser att tydligare formulera i protokollen när uppdragen ska återrapporteras i regionstyrelsen. Åtgärd vidtas omgående. Verksamhet av besluten är något som sker i förvaltningen och formuleras inte av regionstyrelsen. Förtraendevalda står för "vad" som ska göras och förvaltningen "hur" det ska genomföras.

Beslutsfattande i samband med pandemin

Revisionen skriver inledningsvis i det fastställda missivet att regionstyrelsen inte helt säkerställt att beslutsfattandet i samband med Covid-19 pandemin skett på ett ändamålsenligt sätt. Regionstyrelsen delar inte alls revisionens bedömning.

Krisledningsnämnden fullgör uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Vid allvarlig händelse som är så omfattande att den efter beslut av arbetsutskottets ordförande bedöms vara en extraordinär händelse, träder krisledningsnämnden i funktion. Regionstyrelsens arbetsutskott är krisledningsnämnd i Region Kronoberg.

Att aktivera krisledningsnämnden har varit under ständigt avvägande allt eftersom regionstyrelsens ordförande och arbetsutskottet följt pandemins utveckling. För att aktivera Krisledningsnämnden ska den allvarliga händelsen bedömas vara extraordinär. Pandemin är klassad som en särskild händelse och de flesta besluten har kunnat hanteras inom ramen för regional krisledning.

Det skulle vara missvisande att jämföra med andra regioner eller kommuner huruvida denna nämnd ska aktiveras eller ej eftersom regioner och kommuner har stått inför olika utmaningar vid olika tidpunkter och har också olika kapacitet att klara denna typ av händelse. Kronobergs län har bereda sig på ett helt annat sätt än flera av de regioner som drabbades tidigt av den första vågen av pandemin.

Extra informationstillfällen för regionstyrelsens arbetsutskott

Vid inledningen och under den rådande pandemin har arbetsutskottets ordförande tillsammans med arbetsutskottet och i samråd med regiondirektören löpande bedömt att den allvarliga händelsen i form av pandemin inte varit av den karaktär att krisledningsnämnden har behövt aktiveras. Det har inte heller funnits ett behov av beslut om att krisledningsnämnden övertar hela eller delar av övriga nämnders verksamhetsområden, eller att fatta övergripande och långsiktiga inriktnings- och prioritetsbeslut som krävs med anledning av den extraordinära händelsen. Inte heller har beslut om tillskott av ekonomiska resurser som stöd vid behov av akut extraordinär eller kostnadskrävande insats behövt fattas, då riktade statsbidrag rätt omgående och löpande har tillfallit regioner och kommuner med anledning av merkostnader med anledning av pandemin.

Det har däremot funnits behov av täta informationsflöden och möjlighet att ställa frågor. Därför beslöt regionstyrelsens ordförande vid inledningen av pandemins inträde att regionstyrelsens arbetsutskott skulle kallas till extra informationstillfälle med anledning av Covid-19 varje vecka då ordinarie sammanträde med arbetsutskottet eller regionstyrelsen inte äger rum. Dessa möten genomförs fortfarande och kallas till kvartalsvis. Regiondirektören avlägger där en lägesrapport och redogör för beslut som är fattade varje vecka i den regionala krisledningen. Regionstyrelsen får vid varje sammanträde samma lägesrapport. Regionstyrelsen anser därmed att regionstyrelsens arbetsutskott och regionstyrelsen fått en kontinuerlig och tillfredsställande återkoppling.

Delegerande av beslutanderätt vid behov

Både regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade att delegera allt

beslutsfattande (bortsett från de ärenden som enligt lag inte kan delegeras) till respektive arbetsutskott i det fall ett flertal av ledamöterna skulle insjukna och en nämnd inte skulle vara beslutsför av den anledningen. Den delegationen har styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden återtagit med anledning av att samtliga politiska sammanträden sker på distans och närvaron har varit stabil under perioden hittills.

Flytt av regionfullmäktiges två-dagars sammanträde

Revisionen anger i granskningsrapporten att det hade varit mer formellt korrekt om regionfullmäktige hade fattat beslut om att senarelägga beslut om Region Kronobergs budget med flerårsplan snarare än att låta regionstyrelsen fatta beslutet. Regionstyrelsen undrar om revisionen menar att ordförande skulle kallat till ett extra sammanträde innan sommaren endast för att fatta beslut om att flytta den extra sammanträdesdagen i juni till hösten 2020. Ett sådant förfarande hade knappast varit kostnadseffektivt, inte heller korrekt. Beslutet togs i samråd med regionfullmäktiges ordförande som enligt arbetsordning för regionfullmäktige äger rätten att ställa in sammanträde eller ändra dag och tid för sammanträdet om särskilda skäl finns. Här fanns tydliga och särskilda skäl.

Avsaknad av återrapportering och verkställighet av beslut

Under rubriken ”Beslutande i samband med pandemin” anger revisionen att det saknas information om återrapportering och verkställighet i nämndens protokoll. Kontrollen har utförts genom stickprov.

Regionstyrelsen delar inte revisionens bedömning att det saknas information om återrapportering och verkställighet i nämndens protokoll då det tydligt framgår av såväl arbetsutskottets och regionstyrelsens protokoll att regiondirektören lämnat en lägesrapport, samt vilka beslut som är fattade av arbetsutskottet. Regiondirektören har därutöver lämnat information om vilka beslut som är fattade av regional krisledning, vilket har framgått av presentationer som har framlagts till såväl arbetsutskottets ledamöter och ersättare som regionstyrelsens ledamöter och ersättare.

Arbetsutskottet har träffats vid 22 tillfällen under 2020, ungefär dubbelt så många sammanträden som ett ”normalår” med anledning av Covid-19. Det framgår även av regionstyrelsens protokoll under punkten ”Regiondirektörens rapport” att regiondirektören lämnat en lägesrapport. Även arbetsutskottets delegationsbeslut anmäls till regionstyrelsen under punkten ”Delegationsbeslut”. Regionstyrelsen har följt upp denna egenkontroll via stickprov på arbetsutskottets och regionstyrelsens protokoll under 2020.

Mikael Johansson (M)
Regionstyrelsens ordförande

Ulrika J Gustafsson
Kanslidirektör

Bilagor: Granskning av regionstyrelsens beslutsprocess